

LANZAROTE SÖZLEŞMESİ'NİN HUKUKİ TAHLİLİ

Av. Ebubekir Esad BAŞ

İstanbul Sözleşmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği tartışmalarının çok yoğun bir şekilde yaşandığı şu zaman diliminde, 2007 yılından bu yana hiçbir şekilde tartışılmayan ve gündem haline gelmeyen/getirilmeyen ancak 7 Mayıs 2020 tarihinde Afyon Kocatepe Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Mücahit Gültekin'in şahsi YouTube kanalında yayınladığı bir video üzerine bazı çevrelerin gündemine gelen, sözde çocuklara karşı cinsel sömürü ve istismara karşı korunma yollarını, bazı tedbir ve yaptırımları öngören ama cinsel rıza yaşını belirterek çocukları daha küçük yaşlarda her türlü istismara açık hale getirebilme potansiyeline sahip Lanzarote Sözleşmesi ile ilgili yerel ve ulusal bazda ülke gündemini sarsacak düzeyde haber, makale ve her türlü görsel yayının yapılmadığı gerçeği üzerine söz konusu uluslararası metni ve bu metin için açıklayıcı kılavuz ve terimler niteliğinde olan Lüksemburg Raporu'nu birbiriyle bağlantılı ve tamamlayıcı bir şekilde izah edebilecek bir makale yazma, bu vesile ile sivil ve siyasi her alanda gündem oluşturma zorunluluğu hâsıl olmuştur.

İş bu makalede; Lanzarote Sözleşmesi hukuk tekniği bağlamında değerlendirilmiş, Milli ve Manevi değerlerimize, Anayasa'ya ve İnsan Haklarına aykırı görülen 'en önemli maddeleri' Lüksemburg Raporu'nun ilgili tespitlerine de sürekli atıfta bulunarak hukuki anlamda tahlil edilmiştir. Sözleşmenin Türkiye açısından neler ifade ettiği, Türkiye üzerindeki pratik yansımalarının neler olduğu, Taraf Devletlerce oluşturulmuş Taraflar Komitesi – Lanzarote Komitesi tarafından günümüze kadar hangi uygulamaların icra edildiği, hangi raporların düzenlendiği değerlendirilmiştir. Lanzarote Komitesinin yönlendirme ve yaptırım gücünün nasıl işletildiği, özellikle cinsel rıza yaşı kavramı ile neyin amaçlandığı, uluslararası hukukun dünya çocuklarını cinsel sömürü ve istismara daha küçük yaşlarda iken nasıl açık ve müsait hale getirdiği irdelenmiştir. Yine çocukların küresel moda endüstrisinin sömürü aracı olması için bazı metinlerin nasıl el birliği ile kaleme alınabildiği gibi konular üzerinde de durularak, bu zamana kadar bu Sözleşmenin tartışılmaması ve gündem haline getirilmemesi ile ilgili eleştirilerimiz dile getirilmiştir. Nihayet bu makalede, neslimizi, geleceğimizi olumsuz yönde etkileyebilecek, çocukların cinsel istismardan korunması görünür amaçlı Lanzarote Sözleşmesinin çocukların nasıl cinsel istismar edilmesine imkân sağladığını, yine Sözleşmenin denetim organlarının Raporu üzerinden açıklığa kavuşturulmuştur.

Umarız bu makale, benzeri araştırmalara ve uluslar arası sözleşmelerin kamuoyu ile paylaşılıp değerlendirilebilmesine bir katkı oluşturur.

Sözleşme tanımı

25 Ekim 2007 yılında İspanya'nın müstemlekesi olan 'Lanzarote Adası'nda Avrupa Konseyi Üye Devletleri ile diğer bazı Devletler arasında imzalanan ve 'Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması' başlığını taşıyan Uluslararası bir sözleşmedir.¹

Söz konusu sözleşmeyi imzalayan bazı Devletler

- Türkiye
- Amerika Birleşik Devletleri
- İngiltere
- Rusya
- Tunus (İlk Avrupa dışı Ülke)
- Fransa
- Almanya
- İtalya
- Hollanda
- Belçika
- Japonya
- Papalık ve Avrupa Birliği Üyelerinin tamamı sözleşmeyi imzalamıştır.

Burada Çin Halk Cumhuriyeti'nin daha o yıllarda (2007) iş bu birlikteliğe girmeyip sözleşmeyi imzalamaması dikkat çekicidir!

Ayrıca AB Konseyi üyesi olmasına rağmen imzalamayan Devletler şunlardır:

- İrlanda
- Ermenistan
- Azerbaycan

Sözleşmenin Türkiye'de kabul edilme süreci

Türkiye'de sözleşme 13/08/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gelmiş, sözleşmenin kabul edilebilmesi için 'Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismara Karşı Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair

¹ Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması' başlıklı Uluslararası Sözleşme <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/09/20110910-4.htm>

Kanun Tasarısı' oluşturulmuş; Dışişleri, Adalet, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları görev almış ve ismi anılan komisyonlar 567 sayılı Komisyon Raporu ile olumlu görüş sunmuş, işbu kanun tasarısı 6084 sayılı kanun ile onaylanmış ve 25/10/2010 tarihinde kanunlaşmıştır.

Sözleşmenin, dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından onaylanması için 18/07/2011 tarihinde Bakanlar Kurulu Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında toplanarak karar vermiştir. Dolayısıyla dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından onaylanan Lanzarote Sözleşmesi 10 Eylül 2011 tarihinde 28050 Sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanaatimizce bu sözleşmenin irdelenmesi, kritik yapılması, Milletimizin değerleri ile uyuşup uyuşmadığının belirlenmesi, Avrupa'nın insan – çocuk – aile tanımlamasını bilerek çok hassas bir şekilde masaya oturulması gerektiği, hukuki metnin incelenmesinde ilgili komisyonların ince eleyip sık dokuyarak asıl meselenin geleceğimiz, neslimiz ve dolayısıyla Milletimizin bekası olduğu bilinci ile hareket etmesi gerekliliği konularında aşağıda ismi zikredilen Devlet yöneticilerinin yetki ve sorumluluğu tartışılmaz derecede ortadadır.

Dönemin;

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül,

Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan,

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin,

Dışişleri Bakanı Taner Yıldız,

Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış,

Adalet Bakanı Sadullah Ergin.

Lanzarote Sözleşmesi'nin Türkiye açısından bağlayıcı hale gelme aşamaları arz edildikten sonra sözleşmenin giriş kısmından ve nihai amaçlarından bahsetmek yerinde olacaktır.

Lanzarote Sözleşmesi'nin “sözde” temel amaçları

- Çocukların cinsel sömürü ve istismara uğramasını engellemek ve bu konuda Ulusal-Uluslararası iş birliği gerçekleştirmek,
- Çocuk pornografisi ve fuhşunu yasaklamak ve bunun için gereken her türlü tedbiri almak,
- Çocukların psiko-sosyal gelişimi açısından yıkıcı olabilecek etkilerini ortadan kaldırmak,

- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması yoluyla gerçekleştirilebilecek çocuk pornografisi ile mücadele etmek,
- Çocukların iyilik ve menfaatlerini en üstün değer olarak kabul etmek,
- Önleyici-koruyucu ceza hukuku alanı oluşturmak,
- Tüm bu yükümlülükleri bağlayıcı hale getirerek özel bir gözetim ve denetim mekanizması kurmak.

Yukarıda sayılan amaçları sözleşmenin giriş kısmında ve birinci maddesinde bulmanız mümkündür. **Hâlbuki Sözleşmenin,**

- **sadece belirli bir yaş aralığında bulunan çocuklar (cinsel rıza yaşına ulaşmamış çocuklar) için bu amaçları taşıdığını,**
- **dolayısıyla cinsel rıza yaşına ulaşmış çocukları kapsamadığını,**
- Taraf Devletlere; çocukların her türlü cinsel sömürü, suiistimal ve istismara karşı korunmasına yönelik genel ve kapsayıcı maddeler sunması ile birlikte; **istisnai tutulan ve uygulama noktasında sözleşmede belirtilen çocuk pornografisi üretimi, her türlü pornografik performans, cinsel ilişki ve aktivite sayılabilecek fiiller ve daha birçok fiil hususunda yaptırma bağlama ile ilgili serbestiyet tanıyan, tolerans gösteren ve “açıkça haklarını saklı tutabilirler.”**

ibaresine yer veren maddeleri de içeren bir sözleşme olduğunu söylemek yerinde olacaktır.

Hukuki anlamda sözleşme maddelerinin teknik tahliline geçmeden önce Lanzarote Sözleşmesi’nde ve günümüze kadar gelen birçok uluslararası sözleşme, rapor ve bildiri niteliğinde olan belgelerde yer alan çocukların cinsel sömürü ve istismarına ait çocuk, cinsel şiddet, cinsel rıza yaşı, çocuğun çevrimiçi cinsel istismarı, çocuk pornografisi, erken yaşta evlenme gibi kelime ve kavramları açıklayan ve evrensel anlamda kabul edilebilirliği sağlama adına kavramsallaştırma çalışması ve kavramlar kılavuzu niteliğinde olan Lüksemburg Raporu’na değinmek gereklidir, önemlidir.

Lüksemburg Raporu – Lüksemburg Kılavuzu ne ifade ediyor?

Söz konusu rapor 28 Ocak 2016 yılında; Avrupa Konseyi Sekreteryası, BM Çocuk Hakları Komitesi, BM Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Europol, INTERPOL, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) gibi kuruluşların da yer aldığı toplam da 18 kuruluşun temsilcilerinden oluşan ‘Kuruluşlar Arası Çalışma Grubu’ tarafından Lüksemburg’da kabul edilmiştir.

Raporun tam adı şu şekildedir: 'Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismardan Korunması Terimler&Kavramlar Kılavuzu'²

Lüksemburg Raporu'nu meydana getiren ve Kuruluşlar Arası Çalışma Grubu adını alan bu yapı 2014 yılında kurulmuş, başkanlığını eski BM Çocuk Hakları Komitesi Başkanı Profesör Jaap Doek yürütmüştür.

Rapor hazırlanırken insan hakları sözleşmelerinin komitelerinin görüşlerinden, uluslararası ve bölgesel kuruluşların karar ve tavsiyelerinden derlenen bilgilerden de yararlanılmıştır.

Avrupa Birliği'nin desteği ile Uluslararası Çocuk Merkezi tarafından Türkçeye tercüme edilmiş olan Raporun amacını (raporun ifade etmek istediği ve içerisinde yer alan amaç) kısaca şu şekilde özetleyebiliriz:

- Çocukların cinsel sömürü ve cinsel istismarının her biçiminin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için çalışan tüm kişi ve kuruluşlara çalışmalarını sırasında karşılaşılabilecekleri farklı terim ve kavramları anlamaları ve kullanmalarına yardımcı olmak,
- Raporda sunulan terimlerin ve kavramların anlamına ve olası kullanımına aşinalık kazandırmak,
- Cinsel sömürü ve istismar ile ilgili bu zamana kadar ortaya çıkmış kelime ve kavramlar ile ilgili evrensel anlamda kabul görebilecek bir terimler ve kavramlar kılavuzu oluşturmak,
- Söz konusu kavramlar neticesinde Lanzarote Sözleşmesi ve çocuk haklarına dair daha birçok sözleşme ve bildirinin Taraf Devletler ve dünya kamuoyu tarafından doğru anlaşılabilmesini ve doğru uygulanabilmesini sağlamak.

Verdiğimiz kısa bilgilerden sonra Lüksemburg Raporu'nu müstakil bir şekilde değerlendirmekten ziyade Lanzarote Sözleşmesi için yapacağımız madde tahlilleri ile birlikte rapora da atıfta bulunarak irdelemek, kritik etmek ve incelemek hem okuyucularımız için zihin açıcı olacak, hem de sözleşme maddelerinde yer alan fiillerin raporda açıklanan kavramlar yoluyla hayatımıza nasıl pratize edildiği de anlaşılacak olacaktır.

² Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismardan Korunması Terimler ve Kavramlar Kılavuzu Başlıklı 28 Ocak 2016 tarihli Lüksemburg Raporu <https://koruncuk.org/uploads/blog/Lukseburg-Terimler-ve-Kavramlar-Kilavuzu.pdf>

Lanzarote Sözleşmesi “Madde Tahlili”

Makalemizin bu bölümünde söz konusu sözleşmenin bazı maddelerini Lüksemburg Raporu’na da atıfta bulunarak hukuk tekniği bakımından inceleyecek, irdelenecek ve kritik edeceğiz.

Madde 2 – Ayrım gözetmeme ilkesi

Bu Sözleşme hükümlerinin Taraflarca uygulanması, özellikle de mağdurların haklarını korumaya yönelik tedbirlerden faydalanmaları, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer tür görüş, milli veya sosyal köken, herhangi bir ulusal azınlıkla bağlantılı olma, mülk ve arazi sahibi olma, doğumla, **cinsel eğilimle**, sağlık durumuyla, engelli olma veya diğer bir statüyle bağlantılı olmaksızın, ayrım gözetilmeden temin edilecektir.

Madde 2 Tahlili:

Sözleşmenin ikinci maddesinde mağdur çocukların özellikleri ile ilgili ayrımcılık yapılmaması üzerinde durulmuştur. Burada çocukların özellikleri sayılırken erkek veya kadın(kız) cinsi haricinde LGBTİ fonksiyonlarına sahip cinsi yönelim/eğilim gerçekleştiren çocuklar da kapsam içine alınmıştır. Dolayısıyla kadın – erkek haricinde farklı bir şekilde cinsel eğilim hakkının çocuklar seviyesinde de gerçekleştirilebileceği uluslararası sözleşme yolu ile meşrulaştırılmakta ve hukuki dayanak oluşturulmaktadır.

Madde 3 – Tanımlar

Bu Sözleşme maksatlarıyla:

- a. “çocuk” 18 yaşından küçük herhangi bir birey anlamına gelecektir;
- b. “çocukların cinsel suiistimali ve cinsel istismarı”, bu Sözleşmenin Madde 18-23’ünde atıfta bulunulan davranışları içerecektir;
- c. “mağdur” cinsel suiistimale veya cinsel istismara maruz kalan herhangi bir çocuk anlamına gelecektir.

Madde 3 Tahlili:

Sözleşmenin 3.maddesinin a bendinde açıkça çocuk kavramından 18 yaşından küçük herhangi bir bireyin anlaşılacağı belirtilmiştir. Bu noktaya temas etmemizin sebebi yapacağımız tahlil ve kritiklerde çocuk kelimesinden bahsederken **açıklanan yaş aralığı** bilinerek okuma yapılmasının öneminden kaynaklanmaktadır.

Lüksemburg Raporu'nda da çocuğun tartışmalı bir terim olmadığı, kesin, yazılı hukuki tanımı geçtiği belgeye göre küçük farklılıklar gösterse bile hukuksal kavram olarak üzerinde neredeyse evrensel bir kabulün hâkim olduğu, birden çok uluslararası ve bölgesel kuruluşlar tarafından kabul edilen belgelerde ortak yaş haddinin '18' olduğu belirtilmiştir.

Madde 4 – İlkeler

Tarafların her biri çocukların her türlü cinsel suiistimalini ve cinsel istismarını önleyecek ve çocukları koruyacak gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.

Madde 4 Tahlili:

Dördüncü madde çok anlamlı ve çok önemli bir içeriğe sahiptir. Açıkça amaç ve ilkeleri belirtmekte ve adeta tavizsiz bir hava estirmektedir. Hâlbuki ilerleyen maddelerde çocukların suiistimali ve istismarı ile ilgili hususlarda Taraf Devletlere nasıl **imtiyaz/istisna** tanındığını, bazı durumlarda haklarını saklı tutabileceklerini, **yasal yaşa/cinsel rıza yaşına** ulaşmış **ÇOCUK'ların kendi aralarında her türlü cinsel ilişki ve çocuk pornografisi üretme - bulundurma** konularında hiçbir **yaptırım önermediği, serbest bıraktığı** çok açık şekilde anlaşılacaktır.

Madde 10 – Ulusal koordinasyon ve iş birliği tedbirleri

2. Tarafların her biri:

- a. Çocuk haklarının yaygınlaştırılması ve korunmasına yönelik bağımsız yetkili ulusal veya yerel kurumların kurulması veya belirlenmesi ve bu kurumlara spesifik kaynaklar ve sorumluluklar verilmesinin sağlanması için;
- b. Kişisel veri korumanın gereklerine gereken saygı gösterilmesi kaydıyla, çocukların cinsel suiistimali ve cinsel istismarı olgusunun gözlemlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla, sivil toplumla işbirliği içinde, ulusal veya yerel düzeylerde veri toplama mekanizmaları veya merkezleri kurulması veya belirlenmesi için; gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaktır.

Madde 10 Tahlili:

Sözleşmenin onuncu maddesinin b bendinde sivil toplumla iş birliği içerisinde olma, yerel düzeylerde de veri toplama mekanizmaları kurma yükümlülüğü getirilmiştir. Bu doğrultuda Türkiye'de 28 Kasım 2013'de ilk olarak Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Paketi'na imza atmıştır.

Madde 18 – Cinsel istismar

1. Tarafların her biri, aşağıdaki kasti davranışların suç teşkil etmesinin sağlanması için gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaktır:
 - a. ulusal yasanın ilgili hükümlerine göre cinsel faaliyet için **yasal yaşa ulaşmamış** bir çocukla cinsel faaliyetlerde bulunmak;
 - b. çocukla aşağıdaki koşullarda cinsel faaliyetlerde bulunmak:
 - o baskı, zorlama, tehdit kullanılması veya,
 - o aile içi de dâhil olmak üzere, tanınmış bir güven, otorite veya nüfuzun suiistimal edilmesi veya,
 - o çocuğun, zihinsel veya fiziksel bir engeli veya bağımlı durumda olması nedeniyle, özellikle zayıf durumunun suiistimal edilmesi.
2. Yukarıdaki Madde 1 maksadıyla, **tarafların her biri, çocukla hangi yaşın altında cinsel faaliyetlere girişilemeyeceğine karar verecektir.**
3. Madde 1.a hükümlerinin, küçük yaştaki çocuklar arasındaki, karşılıklı rızaya bağlı cinsel faaliyetleri düzenleme amacı bulunmamaktadır.

Madde 18 Tahlili:

Sözleşmenin cinsel istismar başlıklı 18.maddesi, kasıtlı olarak gerçekleştirilen bazı fiillerin suç olarak telakki edilebilmesi için Taraf Devletlere gereken hukuki düzenleme, yaptırım ve tedbirleri almalarını istemektedir.

1. Fıkranın a bendi, cinsel faaliyet için yasal yaşa ulaşmamış bir çocukla yapılan cinsel faaliyetten bahsetmektedir. Burada ‘**yasal yaş**’ kavramından kasıt **cinsel rıza yaşıdır**. Yani **yasal yaşa/cinsel rıza yaşına ulaşmış ama hala çocuk** olan bir bireyin cinsel ilişkide bulunabilmesine imkân tanıyan bir maddeden söz etmekteyiz.

Hiç şüphesiz burada Lüksemburg Raporu’nda yer alan şu çarpıcı ifadelere yer vermek yerinde olacaktır:

Lanzarote sözleşmesi ve pek çok ulusal hukuk sistemi akranlar (18 yaşın altında) arasındaki cinsel ilişkilerle, bir çocukla yetişkin arasındaki cinsel ilişkiler arasında ayırım gözetir.

Çocuğun gelişim halindeki yeteneklerinin tanınması ve cinsel rıza yaşına gelmiş çocukların cinsel ilişkiye hakkı olduğunun (bu ilişkilerin sömürücü ya da istis-

marcı nitelik taşımaması koşuluyla) kabulü açısından Lanzarote Sözleşmesi, Taraf Devletlerin belirli davranışları suç sayma yükümlülüğüne istisna getirmiştir.

Bu amaçla “çocukla cinsel aktivitelerde yer almanın yasak olduğu yaş” ya da “cinsel aktiviteler için yasal yaş” gibi atıflarda bulunulmuştur. (Maddeler 18(1)(a) ve 23).

Dolayısıyla, örneğin cinsel rıza yaşının üzerindeki bir çocuğun teşvik edilmesi kendi başına mutlaka suç oluşturan bir fiil demek değildir (ancak koşullara göre böyle de olabilir).

Ayrıca Devletler, cinsel rıza yaşına erişmişse çocuğun cinsel istismar ya da cinsel aktivitelere tanık olmasına yol açmayı suç saymama kararı verebilir (çocukların kötü yola sevk edilmesi Madde 22).

Son olarak Lanzarote Sözleşmesi Taraf Devletleri, cinsel rıza yaşına ulaşmış çocuğun rızasıyla üretilmesi ve yalnızca kişisel kullanımla sınırlı kalması durumunda pornografik materyalin üretilmesini ya da bulundurulmasını suç saymayabilir [Madde 20(3)].

Gayet açık ve anlaşılabilir olan bu ifadelerden sonra madde tahliline devam edecek olursak; 18. maddenin 2. Fıkrası Taraf devletlere, çocukla hangi yaşın altında cinsel faaliyetlere girişilemeyeceğine karar vermeleri gerektiğini öngörmektedir. Zaten Lüksemburg Raporu’nda da belirtildiği üzere Lanzarote Sözleşmesi **cinsel rıza yaşının belirlenmesi konusunda sessiz kalıp** bu konuyu Taraf Devletlerin yasal düzenlemelerine bırakmaktadır. Bu aynı zamanda çocuğun **hangi yaşın üstünde herhangi bir cinsel faaliyet ve aktiviteye katılabileceğinin belirlenmesini** de öngörmektedir ki zaten en tehlikeli ve en dikkat çekici nokta burasıdır.

Hemen burada bazı Taraf Devlerin kendi mevzuatında belirledikleri cinsel rıza yaşına bir göz atalım:

Japonya: 13

Belçika: 14

Avusturya: 14

Almanya: 14

İtalya: 14

Fransa: 15

Yunanistan: 15

İngiltere: 16

İspanya: 16

Lüksemburg: 16

İrlanda, Malta ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi: 17

Türkiye’de cinsel rıza yaşı nedir?

Türkiye’de Türk Ceza Kanunu’nda yer alan ve ‘Reşit olmayanla cinsel ilişki suçu’ başlıklı 104. Madde bu konuya açıklık getirecektir.

Söz konusu madde aynen şu şekildedir:

Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçu

TCK Madde 104

- (1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, on beş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- (2) Suçun mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişi tarafından işlenmesi halinde, şikâyet aranmaksızın, on yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- (3) Suçun, evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımı üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişi tarafından işlenmesi halinde şikâyet aranmaksızın ikinci fıkraya göre cezalandırılır.

Görüldüğü üzere, on beş yaşını doldurmuş ve on sekiz yaşından küçük olan iki çocuk arasında karşılıklı ve rızaya dayalı cinsel ilişkiyi yaptırım altına almayan bu madde, on beş yaşını doldurmuş ama on sekiz yaşından küçük bir çocuk ile karşılıklı rıza dahilinde on sekiz yaşından büyük bir yetişkin birey arasında yaşanan cinsel ilişki suçunu ‘şikayet şartında da bağlayarak’ yaptırım altına almıştır.

Bu maddeye dayanarak T. C. Devleti’nin cinsel rıza yaşı ‘15’ diyebiliriz.

Yine 18.maddenin 3. Fıkrası cinsel rıza yaşına/yasal yaşa ulaşmamış küçük çocuğa karşı büyük bireylerin cinsel faaliyette bulunma fiilinin yasaklanması gerektiğini fakat **cinsel rıza yaşına ulaşmamış ‘küçük çocukların’ birbirleri ile rızai her türlü cinsel ilişki ve aktivitelerine yönelik yaptırım öngörülmesi hususunun bu sözleşmenin çocuklara yönelik cinsel**

suiistimal ve istismar fiilleriyle ilgili düzenleme ve tedbir alma amacı ‘dışında’ tutulduğundan bahsetmektedir.

Son paragrafı şu pratik örnek ile açıklayalım:

Cinsel rıza yaşının 15 olduğu bir Ülkede 14 yaşında 2 tane çocuk (kız veya erkek fark etmez) düşünelim. Bu çocuklarla yetişkin bireylerin cinsel ilişkide bulunmasının suç olması gerektiğini öngören sözleşme, **bu iki çocuğun karşılıklı ve birbirleri ile rızai her türlü cinsel ilişki ve aktivitelerinin yasal yaptırımı bağlanması konusunu düzenleme amacı dışında tutmuştur.**

Mesele burayla sınırlı değildir. İlerleyen maddelerde de göreceğiz ki **yasal erginliğe ulaşmamış ama cinsel rıza yaşına ulaşmış bir çocuk ile her türlü küçük-büyük bireyin cinsel ilişkide bulunması da aynı şekilde bu sözleşmeye göre serbesttir, Taraf Devletlere bu konuda saklı tutabilecekleri bir hak tanınmaktadır.**

Madde 20 – Çocuk pornografisine ilişkin suçlar

1. Tarafların her biri, aşağıdaki kasti davranışların, **haksız vere gerçekleştirilmesi halinde**, suç teşkil etmesinin sağlanması için gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaktır:
 - a. çocuk pornografisi üretmek;
 - b. çocuk pornografisi sunmak veya temin etmek;
 - c. çocuk pornografisini dağıtmak veya iletme;
 - d. kendisi veya başka biri için çocuk pornografisi tedarik etmek;
 - e. çocuk pornografisi bulundurmak;
 - f. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak çocuk pornografisine bilerek erişim sağlamak.
2. Bu madde kapsamında “**çocuk pornografisi**”, çocuğu gerçek veya temsili açık bir cinsel davranış içinde görsel olarak gösteren herhangi bir materyal veya çocuğun cinsel organlarının esas itibarıyla cinsel amaçlarla gösterilmesi anlamına gelecektir.
3. Tarafların her biri madde 1.a ve e’yi, kısmen veya tamamen uygulamama ve:
 - Gerçekte var olmayan bir çocuğun münhasıran temsili tasvirleri veya gerçeğe yakın görüntülerini içeren ve;

- Madde 18.2'nin uygulanması kapsamındaki yaşı ulaşmış çocuklara ait pornografik malzemeleri, söz konusu görüntüler ilgili çocukların rızasıyla elde edilmiş olmak kaydıyla ve tamamen kendi özel kullanımları amacıyla üretme veya bulundurma hakkını saklı tutabilir.

4. Tarafların her biri madde 1.f'yi kısmen veya tamamen uygulamama hakkını saklı tutabilir.

Madde 20 tahlili:

Sözleşmenin 20. maddesi, yapılan genellemelerle beraber belirtmiş olduğu istisnai hükümlerle Ülkemizin, Milletimizin ve dolayısıyla insanlığın istikbaline nasıl bir zarar verebileceğini sarıh bir şekilde ortaya koymuştur.

Öncelikle 1.fıkroda kasti davranışların 'haksız yere' gerçekleştirilmesinden bahsetmektedir. Yani **bazı kasti hareketlerin 'Haklı yere' de işlenebilme ihtimaline göz kırpmaktadır.**

Madde, yasal tedbirlerin hangi fiillere yönelik alınması gerektiğini önce genelleme yaparak -yukarıda da belirtildiği üzere - ifade etmiş daha sonra bazı fiiller açısından istisnalar getirmiştir.

Çocuk pornografisi üretmek ve bulundurmak fiilleri açısından yasal yaşa/cinsel rıza yaşına ulaşmış çocuklar kendileri ile ilgili her türlü pornografik malzemeleri ve görüntüleri elde edebilecek ve bu malzemelerin elde edilmesi çocukların rızası dâhilinde gerçekleşebilecektir.

Bu şartlarda Taraf Devletler çocuk pornografisi üretme ve bulundurma hususlarında haklarını saklı tutabileceklerdir (Yani sözleşme bir yaptırıma bağlayıcı, caydırıcı, önleyici bir tedbir öngörmemekte ve serbest bırakmaktadır.)

Yine Taraf Devletler **bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak çocuk pornografisine bilerek erişim sağlama hususunda haklarını saklı tutabilecek ve sözleşmenin bağlayıcı ve caydırıcı herhangi bir hükmü ile karşılaşmayacaklardır.**

Burada çok önemli bir detay üzerinde durmakta fayda var. Yine Lüksemburg Raporu'nda yer verilen şu cümlelere bir bakalım:

Açık herhangi bir cinsel aktivite olmaksızın çocuğu çıplak (yarı çıplak) ya da erotik pozlarla gösteren, ancak yine de çocuğu doğrudan ya da dolaylı olarak cinselleştiren çocuk erotikası ya da cinselleştirilmiş çocuk görüntüleri bu hukuk belgelerinde

(Lanzarote Sözleşmesi, AB Direktifi...) çocuk pornografisi kapsamında yer almamaktadır ve pek çok devlette yasal sayılmaktadır. Çocuk erotikasının çocuk pornografisiyle ilgili mevcut hukuk tanımlarının dışında bırakılmasıyla ortaya çıkan hukuksal boşluğa 2003 yılında işaret edilmiştir. O dönemde, “çocuk erotikasının” neden dışarıda bırakıldığı konusunda akla gelen olasılık internete sansür konusundaki tartışmalarda bir yere oturmasıdır. İster bu nedenle ister başka gerekçelerle, daha yakın zamanlarda benimsenen örneğin Lanzarote Sözleşmesi ve 2011/93 sayılı AB Direktifi gibi uluslararası hukuk belgeleri de aynı yaklaşımı sürdürürken... şeklinde devam etmektedir.

Bu çarpıcı cümlelerin açıklamasını, Türkiye’de Lanzarote Sözleşmesi’ni kişisel YouTube kanalında yayımladığı bir video ile açıklayan Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Mücahit Gültekin’den dinleyelim:

“Yani biz çocuğun bilgi teknolojileri, internet teknolojileri yoluyla istismarında bir sınırlama getirdi ise yani oralara uygulanacak cezada bir sınırlama getirdiysek internetin özgürce kullanımına bir hanel getirmemek sebebiyle olabilir bu, diyor; yani burada da kesin bir şey söylemiyor ama akla ilk bu geliyor, diyor..³

Hoca burada hiç şüphesiz, çocuklara karşı cinsel sömürü ve istismara yönelik alınacak tedbirler ile bilgi ve iletişim teknikleri yoluyla internete erişim hakkı arasındaki dengeden bahsetmekte, uluslararası hukuk tarafından internetin özgürce kullanımı hakkına üstünlük tanındığı hususu üzerine bir tespit yapmaktadır ve şöyle devam etmektedir:

“Yani cinsel rıza yaşına ulaşmış çocukların internette cinsel sömürüye, yani burada da tekrar ifade etmiş olalım, Lüksemburg raporuna göre değerli arkadaşlar, cinsel rıza yaşı pek çok ülkede 14’ten başlatılmaktadır, diyor, ama 13’ten başlatan ülkeler olduğunu da ifade ediyor.

Yani cinsel rıza yaşı 13 yaşına kadar indirgenebiliyor. Bu da şu demek oluyor ki; 13 yaşından sonra çocukların cinsel açıdan istismar edilmesi, cinsel sömürüye alet edilmesi, bunun internet üzerinden yapılabilmesi ya da bu yaştan sonra çocukların pornografik materyal üretmesi, bulundurması ve bunları kendi sahipliklerine alabilmesi Lanzarote sözleşmesi tarafından suç sayılmayabiliyor.”

³ Mücahit Gültekin YouTube Sayfası – ‘Çocuk İstismarını Hukukileştirmek: Lanzarote Sözleşmesi’ başlıklı video <https://www.youtube.com/watch?v=aNcrEPfxnYA>

Madde 21 – Çocukların pornografik performans gösterilerinde yer almalarına ilişkin suçlar

1. Tarafların her biri, aşağıdaki kasti davranışların suç teşkil etmesinin sağlanması için gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaktır:
 - a. Çocuğu pornografik performans gösterilerine katılmak üzere çalıştırmak veya bu tür gösterilere katılmasına neden olmak;
 - b. Çocuğu pornografik performans gösterilerine katılmaya zorlamak veya çocuktan bu gibi amaçlarla kâr elde etmek veya çocuğu başka türlü suiistimal etmek;
 - c. Çocukların katıldığı pornografik performanslara bilerek katılmak.
2. Tarafların her biri 1.c maddesinin uygulamasını, çocukların madde 1.a veya 1.b'ye uygun olarak çalıştırıldıkları veya zorlandıkları durumlarla sınırlama hakkını saklı tutabilirler.

Madde 21 Tahlili:

Söz konusu sözleşmenin en skandal maddelerinden birini daha izah etmeye çalışalım.

Bu maddede de yine bazı fiillerin yasaklanması ve yaptırıma bağlanması üzerinde durulmuş, **çocukların da pornografik performanslarının olabileceği** hususu da uluslararası bir sözleşme ile meşruiyet kazanmıştır.

Çocuk olmayan yetişkin bir kişi çocukların katıldığı pornografik performanslara bilerek katılmak isterse 1. Fıkranın a ve b bentlerinde sayılı fiiller haricinde herhangi bir cinsel tatmin, aktivite veya faaliyet amacı güderek katılım sağlayabilecektir.

Sözleşme bu açıkladığımız hususa bizatihi gönderme yaparak bazı fiilleri istisna tutma ve bu fiiller haricinde farklı amaçla gerçekleştirilebilecek fiillere bilerek ve isteyerek işaret etmektedir. Zaten meselenin skandal oluşu da burada yatmaktadır.

Burada şöyle bir örnek verelim:

Taraf Devletlerden bir tanesi '**Sözleşmenin kendisine verdiği hak ve yetkiye dayanarak**' (**Madde 21/2**) çocukların katıldığı pornografik performanslara katılmak isteyen yetişkin bir kişinin;

- Çocuğu pornografik performans gösterilerine katılmak üzere çalıştırma,
- veya bu tür gösterilere katılmasına neden olma,

- ile çocuğu pornografik performans gösterilerine katılmaya zorlama,
- veya çocuktan bu gibi amaçlarla kâr elde etme,
- veya çocuğu başka türlü suiistimal etme,

‘fiilleri haricinde’ herhangi bir fiil ile katılabilmesine imkan tanıyan bir hukuki düzenleme yapabilir ve bu imkanı yetişkin bireylere tanıyabilir.

Böyle bir ülkede yukarıda sayılan amaçları taşımayan ve sadece cinsel tatmin için rızai olarak bir araya gelmiş 14 yaşındaki iki çocuğun gösterdiği pornografik performans (porno çekimi, üretimi, cinsel organ gösterimi ve dolayısıyla cinsel ilişki sayılabilecek her fiil) yetişkin bir birey bilerek ve isteyerek ‘katılabilir’ (dahil olma, izleme, etki, temas, yardım...)

Madde 22 – Çocukların kötü yola sevk edilmesi

Tarafların her biri, **Madde 18/2’nin uygulaması kapsamında belirtilen yaşa ulaşmamış bir çocuğun**, katılmaya zorlanmasa bile, cinsel maksatlarla cinsel istismara veya cinsel faaliyetlere tanık olmasına kasten neden olmanın suç teşkil etmesini sağlayacak gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaktır.

Madde 22 Tahlili:

Söz konusu madde, on sekizinci maddenin ikinci fıkrasına atıfta bulunarak belirtmiş olduğu yaptırım ve tedbirleri sadece cinsel rıza yaşına ulaşmamış çocuklar için öngörmektedir.

Açıklamalarımız boyunca tehlike arz eden husus ile ilgili sözleşmenin bu kısmında da atıfta bulunulmuştur.

Söz konusu tehlike cinsel rıza yaşına ulaşmış çocuklara cinsel aktivite, cinsel ilişki, pornografik performans üretimi, tedariki, temini, bulundurulması, saklanması, bilgi ve iletişim teknolojileri yöntemi ile pornografik sitelere serbest erişim konularında yaptırım öngörülmemesidir, saklı tutulabilecek bir hak tanınmasıdır, serbestiyet sağlanmasıdır.

Madde 23 – Çocuklara cinsel amaçlarla belirli faaliyetlere katılmalarının teklif edilmesi.

Tarafların her biri, bir yetişkinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak **Madde 18/2’nin uygulanması kapsamındaki yaşa ulaşmamış bir çocukla**, bu çocuğa karşı Madde 18/1.a veya Madde 20/1.a’da belirtilen suçları işleme amacıyla kasten buluşma teklifinde bu-

lunmasını ve bu teklifi müteakiben bu buluşmaya yönelik somut eylemlere geçmesinin suç teşkil etmesini sağlamak üzere gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaktır.

Madde 23 Tahlili:

Birçok maddede temas ettiğimiz gibi burada da cinsel rıza yaşına erişmemiş bir çocuğa yönelik çocuk pornografisi üretme ve cinsel ilişkide bulunma fiilleri açısından yetişkin bir bireye yaptırım uygulanmasını öngören bir içerik söz konusudur.

Aynı şekilde burada da cinsel rıza yaşına ulaşmış bir çocuk ile maddede atf yapılan çocuk pornografisi üretme ve cinsel ilişkide bulunma fiillerinin yetişkin bir birey tarafından gerçekleştirilmesini yaptırım altına almayan, Taraf Devletlere bu konuda bizatihi yaptırım ve tedbir önermeyen, serbest bırakan bir madde, zihniyet ve anlayış ile karşı karşıyayız.

Bu çıkarımın yapılabilmesi bizzat maddenin kendisinin “cinsel rıza yaşına erişmemiş bir çocuğa yönelik” cümlesinden bahsetmesi ile mümkün hale gelmektedir/gelebilmektedir.

Madde 41 – Taraflar Komitesinin İşlevleri

1. Taraflar Komitesi bu Sözleşmenin uygulanmasını izleyeceklerdir. Taraflar Komitesinin usule ilişkin kuralları, bu Sözleşmenin uygulanmasının değerlendirilmesine ilişkin usulleri belirleyecektir.

Madde 41 Tahlili:

Taraflar Komitesi sözleşmeye Taraf Devletlerin temsilcileri tarafından oluşturulmaktadır. Bu komite Taraf Devletlerin iş bu sözleşme hükümlerinin tam olarak uygulanabilirliğini, uygulanıp uygulanmadığını, iç hukuk yollarında ne gibi hukuki kurum ve tedbirler oluşturduğunu, pratik anlamda her türlü çocuk suiistimali ve cinsel istismarı ile ilgili sonuçları raporlama, Avrupa Konseyi ilgili idari birimi bilgilendirme amacını taşımaktadır.

Hiç şüphesiz bu komite Taraf Devletler açısından bir kontrol, gözetim, denetim ve takip mekanizmasını kuracak; hukuki ve kimi zaman da siyasi baskı oluşturabilecektir.

Lüksemburg Raporunda belirtildiğine göre Taraflar Komitesi'nin ilk uygulama raporu, 'Çocukların güvenilen çevrede cinsel istismardan korunmaları' başlığı üzerine 4 Aralık 2015 yılında düzenlenmiştir. Örneğin söz konusu raporda “Tarafları yasal düzenlemelerini gözden geçirerek çocuğun cinsel dokunulmazlığına yönelik ciddi her zararı ele almaya, suç oluşturan eylemleri cinsel ilişki ya da eşdeğer eylemlerle sınırlandırmamaya çağırılmaktadır.” cümlesi yer almaktadır.

Mesela bu rapordan çok daha eski tarihlerde ‘kapasite geliştirme faaliyetleri’ adı altında pek çok uygulama gerçekleştirilmiştir.

Taraflar Komitesi’nin bazı uygulamaları:

- Lahey, “Sporda çocukların cinsel istismarına son verilmesi” konulu kapasite geliştirme etkinliği, 6 Kasım 2018
- “Çocukların cinsel sömürsünün ve istismarının sona erdirilmesi: Bir güven dünyasına doğru” konferansı, Strazburg, 24-25 Ekim 2017
- Interpol kapasite geliştirme çalışma ziyareti, Lyon, 22 Kasım 2016
- Europol kapasite geliştirme çalışma ziyareti, Lahey, 16 Mart 2015
- Çocukların cinsel istismarını önleme konferansı, Madrid, 10-11 Aralık 2013
- İyi uygulamalardan öğrenme: Çocuklara yönelik cinsel şiddete karşı uluslararası iş birliğini güçlendirmek için Avrupa Konseyi, Roma, 29-30 Kasım 2012
- Lanzarote Komitesi üyeleri İzlanda Çocuk Evi’ni ziyaret etti, Reykjavik, 31 Mayıs-1 Haziran 2012

Taraflar Komitesi – Lanzarote Komitesi, bu uygulamalar için Taraf Devletlerden temsilcilerin katılımını ve ayrıca çocukların da katılımını zorunlu tutuyor.

Komite, ‘İzleme Turları’ adı altında mülteci krizinden etkilenen çocukların cinsel istismara karşı korunması, BİT (bilgi ve iletişim teknolojileri) tarafından kolaylaştırılan cinsel istismara karşı korunması gibi konularda izleme programı ve anketler gerçekleştiriyor, Ulusal makam ve kaynaklar için bu anketlere cevap verme ve katılım zorunluluğu getiriyor.

Ayrıca Komite 20 Eylül 2011 tarihinden bu yana 25 kez toplanmış (10-12 Mart’da Strazburg’da gerçekleştirilecek son toplantı coronavirus sebebi ile iptal edilmiştir), yine 20 Eylül 2011 tarihinden 18 Ekim 2019 tarihine kadar belli dönemlere göre toplamda “5 farklı faaliyet raporu” düzenlenmiştir.⁴

Avrupa Konseyi en son 4 Mayıs 2020 tarihinde www.coe.int resmi web sitesinde Komite üyelerini yayınladı. **İşbu komitede Türkiye temsilcisi olarak raportör yargıç İlhan Yücel belirlendi. (İlk defa görev almıyor).** Yine sitedeki bilgiye göre **toplumsal cinsiyet eşitliği raportörü** ve temsilcisi Portekiz Devleti – Ms. Maria Jose CASTELLO-BRANCO olarak belirlenmiştir. (Toplumsal cinsiyet eşitliği ve İstanbul Sözleşmesi konularında Lanzarote Sözleşme-

⁴ 5 faaliyet raporu dizini [https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee#{%2212441908%22:\[3\]}](https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee#{%2212441908%22:[3]})

si'nin ve Lanzarote Komitesi'nin bağlantısını sadece bu bilgi ile dahi teyit etmiş olmaktadır. Ayrıca İstanbul Sözleşmesi'nin giriş kısmında Lanzarote Sözleşmesi'ne göndermede bulunulmaktadır.)

Hiç şüphesiz Komite, söz konusu izleme turlarına, uygulama programlarına, her türlü kapasite geliştirme etkinliklerine ve zorunlu tutulan anket ve konferanslara katılım gerçekleştirilmeyen Taraf Devletlere ve temsilcilerine yaptırım uygulama, katılım raporu düzenleme, görevledirmede pasifize etme, izleme turlarındaki rapora göre düşük not/puan verme ve dolayısıyla akdine sadık olmayan bir ülke profili çizerek uluslararası konumu yıpratıcı refleksler vermeye ve uygulamaya yetkilidir.

SONUÇ

Batının çocuk – kadın – erkek – aile tanımlamaları ve atfettiği değerler, bizim medeniyet ve kültürümüzdeki tanımlamalar ve değerlerle aynı değildir. Hukuki metin ve düzenlemelerdeki tutarsızlık ve uyuşmazlıkların mihenk taşı bu tanımlama ve algılama farklılığından kaynaklanmaktadır.

Lanzarote Sözleşmesi Milletimizin inanç değerlerine ve kültürüne aykırı olduğu kadar, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin başta Anayasa olmak üzere hukuki düzenlemelerine de apaçık aykırıdır. Anayasa'nın 41 ve 58. Maddeleri şu şekildedir:

Anayasa / Madde 41:

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

Anayasa / Madde 58:

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.

Avrupa, bir çocuğun sömürü ve cinsel istismara uğramasına karşı yaptırımlar önermekle beraber ona cinsel tercih/eğilim hakkı ve her türlü LGBT pratiğine sahip olabilme hakkı tanıyarak, aslında kendisi ile çelişmektedir. Çünkü bu sözde hak, çocuğun kendisini ahlaki, kültürel, milli ve manevi değerler üzerinden tanımlamasından ziyade her türlü LGBT fonksiyonları üzerinden tanımlamasına yol açacak ve dolayısıyla çocuğu her türlü cinsel sömürü odaklarına meze yapacaktır.

Moda sektörü ve manken ajanslarının defile ve podyumlarda 13 – 14 yaşındaki çocukların hayatlarını nasıl kararttıklarını, cinsel rıza yaşına erişmiş çocukların pornografi sektöründe nasıl köle gibi çalıştırıldıklarını, mağdur olan çocukların travma sonrası stres bozukluğu yaşa-

arak hayata nasıl küstüklerini, genel anlamda moda endüstrisinin sömürüsüne kurban edilen çocukların uluslararası hukuk tarafından nasıl yalnız ve çaresiz bırakıldığını ifade etmek her vicdan sahibi insanın vazifesidir. Bu konuda yine Dr. Mücahit Gültekin'in bahsettiğimiz videosundan birkaç kesit sunalım:

Çocukların, kadınların ve erkeklerin bedeninden kazanan, onların bedenini sömürgeleştirerek, onların bedenini metalaştırarak kazanan çok devasa bir sektör var, çok devasa kazanılan kârlar var, işte onların bu maddelerde elinin olduğunu görüyoruz.

Yani diyor ki; kardeşim ben 13 yaşındaki çocuklarla anlaşıyorum, onları ajansında çalıştırıyorum, onların bedenlerini sergiliyorum, onların defilelerde, podyumlarda bedenlerini kullanıyorum.

Eğer sen istismar ve sömürüyü buraya kadar indirersen benim kârımı benim çıkarlarımı engellemiş olursun.

O yüzden değerli arkadaşlar şunu unutmayalım; Uluslararası hukuk, uluslararası normlar ne kadınları ne erkeleri ne de çocukları koruyor. Uluslararası hukuk küresel monarkların, küresel sermayedarların, erkeklerin, kadınların ve çocukların bedenlerini metalaştıran onların bedenlerini sömürgeleştiren kirli endüstrinin çıkarlarını koruyor. Bu kirli hukuka boyun eğmek demek insanlığımızdan vazgeçmek demektir.

O yüzden sadece Türkiye'nin değil bu metnin altında imzası olan bütün ülkelerin insanlığın vicdanı adına bu sözleşmeden çekilmesi gerekir.⁵

Yine anlaşılması gereken asıl konu ile ilgili Lüksemburg Raporu'nda geçen bir başka ifade:

“Hazırlama (yani çocuğu cinsel amaçlar için teşvik etme – grooming) konusunu ele alan hukuk belgelerinin bir başka potansiyel zaafı da Devletlerce bu tür fiilleri, yalnızca cinsel rıza yaşına ulaşmamış çocuklara yöneldiğinde suç sayma yükümlülüğü getirmesidir. Böylece, söz konusu yaşın üzerinde olup yine de sömürücü nitelikte bir duruma sürüklenebilecek ya da bu yönde manipüle edilebilecek kişilere yeterince koruma sağlanamamış olmaktadır.”

Burada iyi niyetli, safça yorumları bir kenara bırakacak olursak çok az bir hüsn-ü zan ile şu sonuca varmak mümkün olacaktır:

⁵ Mücahit Gültekin'e ait YouTube Sayfasında yer alan 'Çocuk İstismarını Hukukileştirmek: Lanzarote Sözleşmesi' başlıklı videonun deşifre edilmesi yoluyla elde edilen makale (Deşifre eden: Hatice Bingül) <http://muharrembalci.com/hukukdunyasi/tce/1062.pdf>

Batı ikiyüzlüdür. Bir yandan çocukların cinsel sömürü ve istismara karşı korunmasını savunurken, bir yandan da çocukların rızai cinsel birlikteliklerini, çocuk pornografisi üretmelerini ve bulundurmalarını, bilgi ve iletişim yöntemleri ile çocuk pornografisi sitelerine ulaşım serbestiyetini, büyük bireylerin -kısaca cebri fiiller hariç- cinsel rıza yaşındaki çocuklara yönelik her türlü rızai cinsel aktivitelerini gizli perdeler arkasında savunacak kadar ikiyüzlüdür.

Aslında burada sorulması gereken gecikmiş sorular bulunmaktadır. Umarız ki geç de olsa bu sorular sorulur, tartışma konusu olur ve bilinç oluşturulur. Bu çalışmanın amacının da böylesi bir farkındalık ve bilinç oluşturmaya yönelik olduğunu bir kere daha yineledikten sonra soruları sorabiliriz:

- 25 Ekim 2007 tarihinden bu yana niçin bu mesele gündeme alınmadı?
- Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismardan Korunması Terimler ve Kavramlar Kılavuzu Başlıklı 28 Ocak 2016 tarihli Lüksemburg Raporundaki endişe ve eleştiriler nasıl gözden kaçırıldı?
- Sözleşmedeki sorunlu hükümlere hatta Sözleşmenin tamamına ilişkin eleştirel bir bakış neden oluşturulmadı?
- Toplumumuz Lanzarote Sözleşmesinin imza ve onay süreçlerinde neden bilgilendirilmedi?
- Çocuk Hakları mücadelesi veren STK'lar Sözleşme içeriği ve Raporda değinilen endişe ve uyarılar hakkında neden topluma bilgi vermedi?

Devletin siyasal ve bürokrasi yetkililerinin skandal nitelik taşıyan bu tür uluslararası düzenlemelerin her türlü olası etki ve uygulamalarının ortadan kaldırılması için gereken üst düzey performansı sergilemesinin gerekliliğine vurgu yaparak, bundan sonrası için sivil toplum olarak da üzerimize düşen hukuki ve sosyal sorumluluklarımızı yerine getireceğimize dair sözümüzle bitirelim.

KAYNAKÇA

10 Eylül 2011 tarihinde 28050 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan 'Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması' başlıklı Uluslar arası Sözleşme <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/09/20110910-4.htm>

Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismardan Korunması Terimler ve Kavramlar Kılavuzu Başlıklı 28 Ocak 2016 tarihli Lüksemburg Raporu

<https://koruncuk.org/uploads/blog/Luksemburg-Terimler-ve-Kavramlar-Kilavuzu.pdf>

TBMM resmi web sayfası - 567 sayılı Komisyon Raporu ile 6084 sayılı Kanun

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tasari_teklif_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=85902

Artık Yeter! Lanzarote Sözleşmesi Hayata geçirilsin başlıklı yazı

www.kadincinayetlerinidurduracagiz.net

Mücahit Gültekin YouTube Sayfası – ‘Çocuk İstismarını Hukukileştirmek: Lanzarote Sözleşmesi’ başlıklı video <https://www.youtube.com/watch?v=aNcrEPfxnYA>

Mücahit Gültekin'e ait YouTube Sayfasında yer alan ‘Çocuk İstismarını Hukukileştirmek: Lanzarote Sözleşmesi’ başlıklı videonun deşifre edilmesi yoluyla elde edilen makale (Deşifre eden: Hatice Bingöl)

<http://muharrembalci.com/hukukdunyasi/tce/1062.pdf>

Avrupa Konseyi tarafından 4 Mayıs 2020 tarihinde yayınlanan ‘Komite Üyeleri’ listesi ve ana web sayfası linki https://rm.coe.int/lanzarote-committee-members/16809386a7%0A%0AHelp/Aide%20http://rm.coe.int/help/email_as_public_link.htm www.coe.int

5 faaliyet raporu dizini [https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee#%2212441908%22:\[3\]}](https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee#%2212441908%22:[3]})